

ХАҢБАТ 1991 СЫЛ АЛТЫННЫҢ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСА

Нәһилүктән сонун

МААССАБАЙ ОТТООҢУН САБАЛАННА

Соломон нәһилүктөр ма-
ассабай окко киирди.
Бөтүрүөп танара кэн-
нигтэн буолла. Быйыл Мырыла-
аам-дьаама дьалдытар, үтүөтү
да өгөрөр улахан уу кэлэн барда.
От күрүөтө, сиздиди, быстах
оноһуулаах муосталар бука бары-
лара ууну кыпта уһуннулар. Отту-
ур хотуһалары муус тахсан кыр-
сыларын тоһута аһыан, ку-
марынан бүрүйэн үтүс ыарахатта-
ры үөскөттө. Улууэска тивийэр суол-
бутун алдытта, бүөлөттө. Сайы-
лыктарга да барар-ислэр суол са-
халлааммыта. Үтүөтү өгөрүүтө ол
үүнүүтүтөр хотуһалары угуттаа-
та, уолбут, сүөһү нөһүомунан, нө-
лөкүн туюлбут күөлүлэри ыраастаа-
та, чөллөрүтөр түһэрдэ. Ол да бу-
оллар өр кэмгэ кураанынан от
үүнүүтэ ортоһуор соҕус.

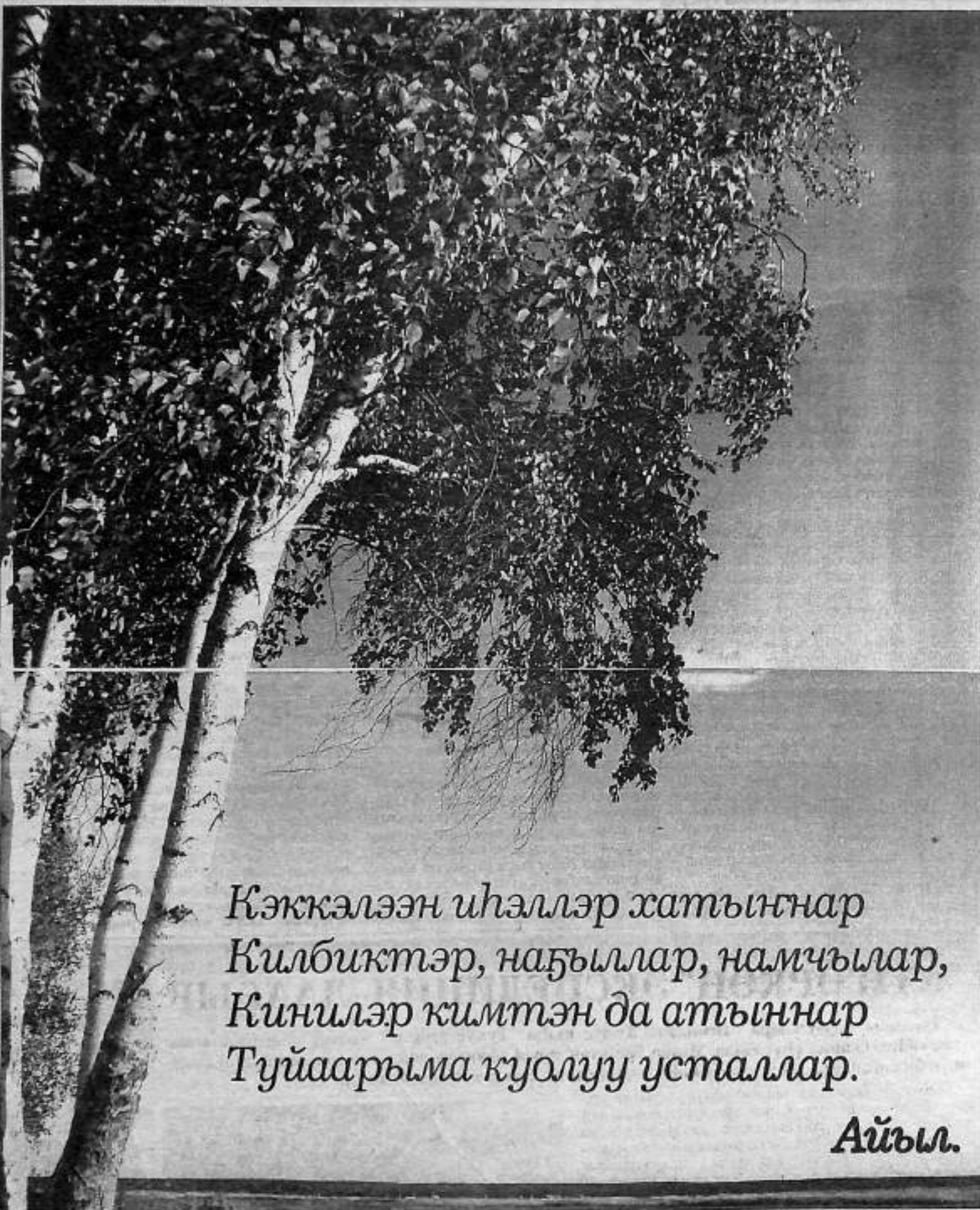
От үлэтигэр кыттыһа-кыт-
тыһа 41 звено хотуһаа киирдэ.
Ити иһигтэн 5 механизированнай,
29 механизированнай анардлаах, 6
көлө-иллө, 1 илти звенолара күөх
бийаны хотуулаахтык хомуйуута
күрсүөмнээхтик туруннулар.
Быйыл хайа да сыллардааһар ума-
тык (соларка) эрдэгитин, суол баа-
рына хааччылыһыта. "Чурапчы"
ТХПК (директор А. Т. Номиндин)
үүт туттарыһытын суолугар 1
мөлүһүннээх 40 тонна соларканы
бырахтарда. Суолу багтаһа нөл-
лөрлөрүннэ нәһилүк баһылыга В.
И. Илларионов элбөхтик сүүрдэ,
түбүтүрдэ. Ол түмүтөр окко кэм-
гэр көөрүлөөтө.

"Бээкэ" баһылынай хаһаайыс-
тыбата (баһылык С. В. Федоров) 25
оту кэбингэн үчүтэй көрдөрүүлээх.
Бөйрүдүлгөн чааһынай хаһаайы-
стыбалартан Д. Д. Егоров 20 оту кэ-
бингэн эмгэ илэһи иһэр. Бастааы
кэбингилээх оту Д. Д. Егоров зве-
нота туруорбута. Оттон И. И. Сер-
геев II механизированнай звенога
30 устуука оту рулоннаата. От
үлэтигэр барыта 160-ча киһи үлэ-
ли сыйдыар. Кураан күнэри
былдаһа үлө көхтөөхтүк барар.

Нәһилүк дьаһалтата суолу
Мысдаһаайынан өгөттөрөн, улууэс
көбөһүтөр көрүм-тахсыы баар бу-
олла. Өсө билгитин кураан уһун-
нук туран Туһуума суолун көрөргө
быһаанын сыйдыаллар.

Мырыла отчууттары баһылыгы
да быһааныах, сый тахсар өгөт-
рун оттуулларыгар эрэл баар.

А. МАКАРОВ

Кэжкэлээн иһэллэр хатыйнар
Килбиктэр, набыллар, намчылар,
Кинилэр кимтэн да атыннар
Туйаарыма куолуу усталлар.

Айыл.

Саңа кинигэ

"УМУНУЛУБАТ ОНУС КЫЛААС"

Маньык ааттаах 150-ча сирдидиэх кинигэ күн
сирийн көрдө. Бу үөрүүлөөх түтөн, кинигэ
сүрэхтэннэгэ от ыйын 12 күнүгэр Хол-
тортооу культурнай-эстетическэй кинигэ буолан аа-
та. Матыйыааллары хомуйан, муһуһан өгөрбүт
күннүнэн оройуоннааһы өр библиотекатыгар өр кэмгэ сө-
бидиһэйинэн үлэһэбит үлэ ветерана Марфа Никола-
евна Дьыччоскэһа буолар. Кини бу улахан үлэтин 40 сыл
анараа өгтүтөр оскуоланы биһигэ үөрэнэн бүтэрбит
дордотторугар аһыар.

Кинигэ бастааы анарыгар Марфа Николаевна олох-
хо талан ыһыт идэтиник салайтаран, сүрэхин сыһааһын
интэрин, 1974 сылтан бу күнүгэ диэри "Саңа олох"
хаһыаака, республика атын да бөһөһүгэр биһигэ үөрөм-
мүт өлөрүтүн туһуһан тахсыбыт матыйыааллары
муһуһан таһаарбыта кинигини сөхтөрөр, үлүдөр.
Кинигэ иккис анарыгар 12-с выпуск өлөрүтүн ахтыл-

лара көөрбүтөр. Бу бэрэ талыллан сөгһүлүбүт, хаар-
тыскаларынан кизгэтиллибит кинигэттэн биһигэ
үөрөмүт өлөрбүт ким, туох идэни баһылаабытын, ту-
гу сиптисиптэ, өлөрүтүн-урууларынын билэн бука бары
үөрдүбүт, долгуйа, дуоһуйа, аһыһа аахтыбыт.

"Умунуллубат 10-с кылаас" кинигэ биһиги калүөнэ лө-
төһүһа буолар дьон махтал тыллары "Старшай учуу-
тал" аатын ыһыт кылааспыт сайыһааччыта, оскуолага
бийыл 47-с сыһыи үлэһири Татьяна Константиновна
Далбаева, математика учуутала Константин Константи-
нович Романов, биһигэ үөрөмүт өлөрбүт бары өрө
көтөрүлүн туран эттиһэр.

Биһиги, биһигэ үөрөмүт өлөрүт, Дириг орто оскуо-
латын 12-с ыһуһа, оскуоланы бүтэрбит 40 сыһаах
үбүлүөбүтүн бэһыһын бүтөһү күнүһүгэр Дьоккуускай
куоракка Атласовтар "Ытык Хайа" этно-комплекстары-
гар сахалыы сир-туому тутуһан, арчыланан, саха дьө-

нун олоһун-дьаһаһын билсэн үөрүүлээхтик бэлэһэһи-
лэпт. 34 киһи мустан истигиник сэлэргэһэн, оскуолааһы
сылларбытын ахтыһан, эдэр саастыт ырыһаларын ыһы-
ан, үлүһүлээн, орбутутар түһөн сыһыһанан аһаарбыт-
пыт. "Кылаастан ыал буолбут паара", "Салмай элбөх си-
эһиһэх ыал", "Сэдэх идэлээх киһи", "Куоракка аан баста-
ан олохсуйбут ыал", "Интернациональнай дьыо кэргэн"
дээн ааттаах уода араас номинациялары олохтоон, онно
кыһыһылаахтар ааттаммытара.

Онон "Умунуллубат 10-с кылаас" биһиги кылааска
бэртээхэй баларынан буолла. Маньык кинигэни таһаа-
рыы кэлэр атын ыһуһтарга холобур буолуон сөп эбит.
Онот автор Марфа Николаевна Дьыччоскэһа өр саас-
пыт эйгэтигэр иккитээн киирэр кыах биһирбитигэр,
дьоһун үлэтин иһин махталбыт мунгура суох.

ВЭВЕРСТОВА, Холтордо.

Дэбиллар цонна оёоннор

САҢА ОЛОХ ЧЭЧИРИИ САЙДАРЫН ТУҢУГАР

Гаврил Трофимович Протодьяконов 1908 сэллэхха муус устар 15 күнүтэр Алабар нэхиллэгэр төрөөбүтэ. Эдэр сааһыттан общественной үлэҕэ кыттан, өр сылларга салайар үлэҕэ үлэлээбитэ. Төрөөбүт дойдутутар санга олох чэчирин сайдарын туһутар дьаһалардаахтык үлэлээбит, уйгуну түстэспит дьоннортон биһирдэстэрэ буолар. Олукун бүтүнүтүн төрөөбүт нэхиллэгэр олорон, үлэлээн аһарбыта. Гаврил Трофимович төрөөбүтэ быһыл 100 сыла туолла.

Гаврил Трофимович аята 3 саастаар элэн, олох кыһалттан этгээн-ханынан билбита. Арайах кылаас үөрөхтөмүтэ. Убайа Олексойдуун эдэр саастарыттан тэрийэр үлэр эрийэн-мускуллан үлэ үһүтэр түсүлэн үлэххэн барбытара. 1928 с. кэһилээн советын чилиэһиэн уонна КУОБ председателиэн үлүһүр Ити сыллара кэһилээннээн кооперацияга маастарбайдык кыһарыттан үлүһүтэ. Хотугу дьыһтан араарыттан ситиһилбита.

1929 с. сир реформатын комитетлар земелъий депутатынан улукъобит. Дьадагы дьон сиргэ тлюсэн санга былааска махтаммьтгара.

1930 - 1933 сс. нэхилжк советын председателин үлдэбита. Ити юм ийгэр Алар нэхилжк оловр улахан суотлаах даһаллары олохко килтеревни ситиспита. Ол курдук, бодонсүйбүт тыа хаһаайыстыбатын артыаллары төрүлтибэтэрэ. 1931 сыллаахха бастакы начальнай оскуола аһылдыбыта. 1932 с Саха Кин Ситириндэх комитетын комитүтүн, үс хонук иһинин. Дьаһыл танаратын дьютүн көһөрөн таһааран, оскуола ити сыл үлөр килрбита. Улахан үлэ нэхилжккөнн үөрөхтөөһингэ ылган, аарар, суруйар кили албэбита. Бастакы маһаһын үлөр килрбита.

1933 – 1935 сс. “Баденсүрүү” нийлхэвч
счетоводунан уонна салбууар председате-
лиһинэн үлэлэйэр. Онтон 1935 – 1942 сс.
Алардар сельпютугар председателини бы-
ыбарданар. Атыы-эргизэн сайдыытын
Алардга түстэхэр. Хоту оройуоннарга
көһөрүү түмүгэр Алардга сельпо эстиби-
тэ. Мутудайы кытта хилбикпута. Онтон
сыл курудук бурдуту тутар пуун сабыдис-
сийынэн үлэлүйүтэ. Ити кэмнэр туустары-
нан потребительскэириин 60 сылын тоолуб,
үбүлүөйүгэр Гаврил Трофимовичка бы-
рыбысыаннаа жаныык истиг тылларынан
юви үлэтин ахтан суруйбут: “Тыя стирин
позитивныһатын айынан - үөлүнэн
мукустуурдук хаччыһыйла эн киһилэрт
кылааносун билиги үрдүктүк сыаналыы-
быт, умукбаттык өйдүүбүт. Эйизэк совет-
ский кооперативнай үлэ ветераныгар,
билиги бары үчүгүйдик саньыр, үрдүктүк
сыаналыр, истенигин ыгыктыыр таба-
рыстыгыгар бары үчүгүэй баарабыт...”

1943 с. бөс ыйыштар Ага дөйдуну
көмүскүүр сэривгэ ыгырылган барар.

Бастан утаа 644-с стрелковий полкара ученигеа сылдыбыт, салгыы Арҕаа фронтта ытыллан, 4-с Украинский фронт 323-с гвардейский полкатыгар холбоһон, өстөөх утары сэриллэһэ-сүриллэһэ, Азовский муораан Черный муораа пайыар. Керченский сиббиһияни туораан, 1944 с. тохсунньу ый бүтүүтэ биэр ый кэрингэ тохтоло суох Керчь куораты босхоһоһун хабыр киирситигэр сылдьан, кииртигэр бааһыран, дойдутугар төннүбүтэ. Ага дойдуну көмүскүүр Улуу сэрлэти кыттылыстаар Гаврил Трофимович "Албан аат" III степеннээх орден. "Ага дойдун Улуу сэрлэти 1941 - 1945 сс. кылыбыннээх үлэтин иһин" уонна кэлин үбүлгөһөһүн мэтээһинэр кавалердара этэ.

Сэрийн тэнгэр эргийлээт, 1952 сылга диари "1 Маай" кинохика солбуулар бэрэссэдэгтэлийнэн үлэлзэбигтэ. Сэрийн кэннигээр сыралаах үлэтийн биэр улахан ситийн итгикэн Алавар нэһилгээр электростанция тутулан, ыаллар дызалэригэр электричество кэиритэ буолбута. Ити сылларга б төгүл нэһилгээк сэбэтигэр депутатынан быйбардаан, элбэх социальнай хаймсахааах үлэни-хамнаһы тэрийсигитэ.

1952 сылтаан колхозтар сыйаа бөдөнтүлгөн барыштары. Оңтон ыла 1963 с. дыгы колхоз председателин, солбуйар председателин, хонуу, тутуу биригэд-нигинан улалзебиз.

1963 - 1967 сс. Бахсы, Болугур нәһиллектәргә нәһиллек советын председателлик анавар. 1967 сыттан нәһиллек советыгар секретарынан, онтон председателлик улаштыр. Бахсыга нәһиллек советын председателин улашын оларон Кышлы 20 сылын туолуутугар "Булгуннахса" Аҗа дойду сәриятегә кытгыла-ахтарлар алман җамаатыныкык комплексын туттарбыла. 1967 сыттан нәһиллек советыгар секретарынан, онтон председателлик, калын 1974 с. пенсияга тахсыяр дизәри бухгалтерынан улаштырды.

Гаврил Трофимович ити курдук 40-тан тахса сылтан ордук кэмнэ элбэх ыарахаттары угуордаан, Алагар нэһилиэтин олоҕо-дьаһаҕа, экономикага чэчирин сайдарын туһутар үгүс сыратын биэрэн үлэлэбитэ. Кэпэ кыра үөрөстээх эрэри айыһырттан бэркисийит дьоруудаах, ылдыһаах саналаах буолан, сүрдээх грамотнай элэ. Кырдыаастар ахталларынан

бөртээхэй араатар эбит. "Кини салайар үлэбэ сыйдыан, бары үлэни өтө көрөн кэскиллээхтик быһаарара, үлэһит дьон олоһор бастатан туран бодомтоһуу уура-ра. Дьону түмэ тардар, салайар дьоруудааҕа", – дьин ахтар бэйэтэн кынастаттар биир дойдулааҕа, Саха Республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, РСФСР үөрөх-ириттэн туйгуна, Аҕа дойду сэриитин I степенекх орденнэн кавалера В.С.Лыткин. Оттон Алаҕар нэһилээгин ытык кырдыаһа, тыыл, үлэ ветерана, хоту көһөрүлүү калтыһылааҕа Владимир Дмитриевич Слепков бэйэни аһаабитин манньк ахтар: "Таврил Трофимович Протодинкин 19 сыл устата холкуостаах тутуута, 15 сыл совет, 10 сыл эргиз систематыгар, барыта 44 сыл устата салайар үлэбэ сыйдыбыт оройуонмут биир бастың үлэһитэ. Кини советскай былаас манньаты сыйлырыттан санга былаас бөөргүүрүн иһин хара бастаһыттан төрөйэр үлэбэ сыйдыан, актыыбынай үлэттэн санынан тохсугор дьэри дьаныардаахтык, туох баар өйүн-санытын, күүһүн-кыаһын, билиитин-дьоруун ууран үлэлэ-эбит удууспут бастың дьонноруттан бөөр бастыһынара буолар".

Энэхийг бийлүүлэх үрдэлтэргэ, кэнгэртэргэ дэвсгэлийн үлэллээр, элбэр аагара эбитэ үнү. Үлэллээр кэмлээр күүлнн талааннаах тэрийлээччи, салайааччи бийлээлтийн библиналлээр Ирдибилаах, итэвэртэргэ элэллээлээтэ суух, чэхчн дэ байлтайн кэмн дьонуннаах үлэллэй этэ.

Гаврил Трофимович уюна элбэт Педягя Михайловна 4 орто олохторун салгыылар Кинилэр билигин байларга эа эбалара, эналара. Агаларын утумнаан бари, байларын кэмэрин туруу үлэһиттэра, дыһунаах ологу олорон кэлэллэр. Ол курдук, улахан уоллара Протодьяконов Гаврил Гаврильевич, бэһиги адыбыт, билигин 75 саастаах кырдыаас. Барыта 50-тан тахса сүл кыһааха, соххоха үлэһиттэра. Ол иһитэр 26 сүл механизатордаабыта. 1962, 1966, 1987 сс үстүгүл Коммунистической үлэ ударнига, РСФСР тыатын хаһаайыстыбатын социалистической күрэхтэһиинин туйгуна, үлэ уюна тыыл ветерана. Дойдугуар Чыаллараа олорор

Улахан кыыстара, эдьийибит, Слещо-
ва Матрена Гаврильевна культура үлэтиг
ветерана, "ССРС кинематографиятыг

туйгуна". Бэлэтин Дьоккуускай куоракка олорор.

Эдийнбигт, Евдокия Гаврильевна, урдүкү категориיתהах фармацевт. "Саха Республикатын фармацевтын туйгуна", "Высокий профессиональный уровень" дигэн номинациялаах, "России бичуутгаах доверие" бөлүмэлэрдээх. Майга олуорор фармацевтия эйгитигэр билигин да үлээ үөлүтэр сымдыар.

Кыра уоллара, убайыт, Трифон Гаврильевич элэр сыйдыан Ленинград куоракка "Реставратор" диил объединениһа үлүһүн, аатырыт Эрмитажка, Таврической дьбыарыаска. Юсупов киһэс диктитор ода музейдарга реставрацияга үлүһүгү ураты кэмнэрдэх. Ленинградтаагы хаһаайыстыбатын институтун бүтүрэн, Дюкуускайга тыйа хаһаайыстыбатын институтугар үлүһүгүтэ. Билигин Дюкуускай куоракка олорор.

Энэбиг олоор ивэи оюулорутар, сизэнзэ-
ригэр, хос сизэнзэригэр салтанар.

Онон, Гаврил Трофимович Протодин-
ковс төрөөбүт Алашара чэчирин сайды-
рын туһунар олоһун бүтүннүү анаабыта
Кээн иилэрсибит сүдү кыһаатын дыоно-
сэргэтэ үрдүктүк сыаналыһылар. Бэйэ-
төн дойдутун иинигэр изиһин чэстээхтик
толорбүт эһэбит аатын юээн тутта, астыһа
ааттыһыбыт.

СИЕНЭ В. МАКСИМОВА
Г.Д. Протодяконов аатынан Алабарт
орто оскулатын директоры үөрө-
чaalылар солбуйааччы
"Саха Республикасынын
Үөрөх-тарых билимннн туйгузу"

Оболорбут сүрүяллар

"КҮН ӨРКӨН" ЭКСПЕДИЦИЯ-ЛААҢЫР

Чурапчы улуустаагы гимназия Тумус кыһа "Тумус киһини иити" бырайыагынан үлэһэбитэ быйыл үһүс сыла. Манна, бастатан туран төрөөбүт дойдутун историятын, тылын-өһүн билэр аныгы сайдыылаах киһи иитиллэн тахсарын туһунан этиллэр.

Бэйыл бу бырайыак иһинэн улуус тылыннан уусуран айымньытын, духуобунай културатын хомулар тыһынэрэр, сайыннарар сыаллаах лааһыр-экспедиция бырайыага ыһаһуллубута. Бу бырайыагы олоххо киллэрэтиилэринэн помназия саха тылын, литературатын, тэрүт културатын учууталлара буоллулар. "Күн өрөөн" экспедиция-лааһыр бэйыл аан бастагынан тэрүтүн Улахан Эбэ Чакыр-Хайахсып-Хадаар нэһилиэктеринэн маршрут онорон сырытта. Бу нэһилиэктер ытык кырдыарастарыттан, тэрүт олоһу-дьаһагы, остуоруйаны култураны билэр, барыта 32 кыһыттан ырыа-тойук, ахтыы, үһүһээн, номох хомуйдубут. Элбэх, дьыһаи остуоруйалаах ытык сирдиринэн сыһыдан, хаартыска түһэрэн, үстэн үйүтүттүбүт.

Биһиги ордук классик суруйааччыбыт ССЯковлев - Эрилик Эристовун төрөөбүт-үсэксээбит, ор сааһа, олорго аастыгы сирдэрин сөгө-махтыа көрдүбүт. Бу дойдуга айылга кэрэттин, ото-маһа өлгөмүн, иктэрнэгизэйин бэлэттээтибит. Манна биһиги "Лоокуут уонна Ньургунун" таптастыып хатыннарын көрдүбүт. Чакыр сирдин СГУ саха филологиятын уонна културатын факультетын старшай преподавателэ М.Е.Филиппова сирдон идэ сырытта, албаҕи кэспэкэтэ, сһһһһһһһ Чакыр олохтоохтообу биһиэхэ анаан "Олонхо киһэтэн" тэрийэн ыһыһыгарылар улахан махтаабытын тиэрдиит. Хаһааскыа эһиилиэк баһылыга ИИ.Филиппов үөрө-көтө күрүстэ буһа бар краеведческой музей баһыын көрдөрдэ. Ха-

даар олохтоохторуттан фольклор, ахны хомуян баран, кэзэ "Дулуур" лаагьр оворлорун кытта нэрүстүбүт, билэстибит, дөвөрдөнүү кэһэлэтин ылытыбыт. Хомуйбут матырьнаалларбытын диктофонна, хаартыскара, видеога юмдлэрен аравлыбыт. Танган үйэтитилгэ 4 хун үлэ-лэстибит.

Түмүк күнөргө Мындаарайыга Амма ыраас уутугар сөлүмдөн дуоһуйа сыннанпыбыт. Бу лаарыры салайан үлээлэпит Дь.М.Заболоцкайга, наставникпытыгар

Л.А.Пермякова, интээгчиглэрбитигэр Ф.Н.Болдов

ММВарламовара махталбытын тизрдебит. Инник өмтүгүр бу лааыр сайдан-үүнөн ийиз деген эрэнбик Бийиги сахалыы сиэригүн, үүттээх чэйинэн, кымыһынан, алваадынан көрсүбүт, элбүрү кэпсэббит-иэсэ эбит, ыллаабыт-туойбут Чакыр, Хайтахсыт, Хадаа изиһилэһиэн олохтоохторугар, ытык кырдыаастарыга барҕа махталбытын тизрдебит. Калар нэһикт, нөлүүөн туһунан кылаамыт туохха да тэҥнэммэт баай деген сурулутун түмүктүүбүт.

Азамат АХМАТОВ, улуусталык гимназия
10-с гым. кылаанын үөрөнчөгүчү
Татья ЗАХАРОВ, В.С.Соловьев - Балот Бооту
латын Хатылы орто оскулаты
9-с кылаанын үөрөнчөгүчү

ОСНОВНЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ ЗАКОНА № 66-ФЗ

Управление Федеральной регистрационной службы по Республике Саха (Якутия) информирует об основных изменениях, внесенных в законодательные акты Российской Федерации Федеральными изменениями в отдельные законодательные акты Российской Федерации и признании утратившими силу отдельных законодательных актов (положений законодательных актов) Российской Федерации в связи с принятием Федерального закона «О государственном кадастре недвижимости» (далее - Закон № 66).

Указанный Федеральный закон носит в основном редакционный и технический характер и направлен на приведение в соответствие с нормами Федерального закона «О государственном кадастре недвижимости» отдельных положений законодательных актов Российской Федерации.

Законом вносятся изменения в Федеральные законы «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним», «О землеустройстве», «О приватизации государственного и муниципального имущества», «О переводе земель или земельных участков из одной категории в другую» и др., а также в Земельный кодекс Российской Федерации, Градостроительный кодекс Российской Федерации, Жилищный кодекс Российской Федерации, Уголовный кодекс Российской Федерации и в Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях.

Также Законом № 66-ФЗ признаны утратившими силу Федеральный закон «О государственном земельном кадастре», абзацы 2 и 4 п. 11 ст. 1 Федерального закона от 09.06.2003 № 69-ФЗ «О внесении изменений и дополнений в Федеральный закон «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним»», п. 3 ст. 67 Федерального закона от 16.07.1998 № 102-ФЗ «Об ипотеке (залоге недвижимости)», устанавливающий, что к договору об ипотеке земельного участка должен быть приложен кадастровый план земельного участка, и ряд других положений законодательных актов Российской Федерации.

Основные положения Закона № 66-ФЗ заключаются в следующем:

1. Изменения, внесенные в Земельный кодекс Российской Федерации.

Указанным Федеральным законом приведены в соответствие с Федеральным законом «О государственном кадастре недвижимости» ряд положений Земельного кодекса Российской Федерации, регламентирующих порядок предоставления земельных участков из земель, находящихся в государственной или муниципальной собственности, организации и порядок проведения землеустройства и др.

Так, в соответствии с новой редакцией ст. 34 ЗК РФ граждане, заинтересованные в предоставлении или передаче земельных участков в собственность или в аренду из земель, находящихся в государственной или муниципальной собственности, для целей, не связанных со строительством, подают заявления в исполнительный орган государственной власти или орган местного самоуправления.

Орган местного самоуправления на основании указанного в пункте 2 настоящей статьи заявления либо обращения исполнительного органа государственной власти, предусмотренного статьей 29 настоящего Кодекса, с учетом зонирования территорий в месячный срок со дня поступления указанных заявления или обращения утверждает и выдает заявителю схему расположения земельного участка на кадастровом плане или кадастровой карте соответствующей территории. Заявитель обеспечивает за свой счет выполнение в отношении земельного участка кадастровых работ и обращается с заявлением об осуществлении государственного кадастрового учета этого земельного участка в порядке, установленном Федеральным законом «О государственном кадастре недвижимости».

Согласно новой редакции п. 7 ст. 36 ЗК РФ, регламентирующий порядок приобретения прав на земельные участки, которые находятся в государственной или муниципальной собственности и на которых расположены здания, строения, сооружения, при обращении граждан и юридических лиц в исполнительный орган государственной власти или орган местного самоуправления, в случае, если не осуществлен государственный кадастровый учет земельного участка или в государственном кадастре недвижимости отсутствуют сведения о земельном участке, необходимые для выдачи кадастрового паспорта земельного участка, орган местного самоуправления на основании заявления гражданина или юридического лица либо обращения предусмотренного статьей 29 настоящего Кодекса испол-

нительного органа государственной власти в месячный срок со дня поступления указанных заявления или обращения утверждает и выдает заявителю схему расположения земельного участка на кадастровом плане или кадастровой карте соответствующей территории. Лицо, которое обратилось с заявлением о предоставлении земельного участка, обеспечивает за свой счет выполнение в отношении этого земельного участка кадастровых работ и обращается с заявлением об осуществлении государственного кадастрового учета этого земельного участка в порядке, установленном Федеральным законом «О государственном кадастре недвижимости».

2. Изменения, внесенные в Кодекс об административных правонарушениях (далее - КоАП).

Глава 14 КоАП дополнена статьей 14.35 «Нарушение законодательства о государственном кадастровом учете недвижимого имущества и кадастровой деятельности». Данной статьей установлена ответственность должностных лиц за несвоевременное или неточное внесение сведений о недвижимом имуществе в государственный кадастр недвижимости, незаконный отказ в предоставлении или несвоевременное предоставление сведений государственного кадастра недвижимости, нарушения порядка информационного взаимодействия при ведении государственного кадастра недвижимости, внесение ложных сведений в межевой план, акт согласования местоположения границ земельных участков, технический план или акт обследования, если это действие не содержит уголовно-наказуемого деяния.

3. Изменения, внесенные в Градостроительный кодекс Российской Федерации (далее - ГрК РФ).

Установлено, что в разрешении на ввод объекта в эксплуатацию должны быть отражены сведения об объекте капитального строительства в объеме, необходимом для осуществления его государственного кадастрового учета. Состав таких сведений должен соответствовать установленным в соответствии с Федеральным законом от 24 июля 2007 года № 221-ФЗ «О государственном кадастре недвижимости» требованиям к составу сведений в графической и текстовой частях технического плана.

4. Изменения, внесенные в Федеральный закон «О государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним» (далее - Закон о регистрации).

Изменения, внесенные Федеральным законом № 66-ФЗ в Закон о регистрации, направлены, прежде всего, на приведение положений Закона о регистрации в соответствие с Федеральным законом «О государственном кадастре недвижимости».

Так, понятия «кадастровый план земельного участка» и «план объекта недвижимого имущества» заменены по тексту закона соответственно понятиями «кадастровый паспорт земельного участка» и «кадастровый паспорт объекта недвижимого имущества», понятия «организации (органы) по учету объектов недвижимого имущества» и «органы, осуществляющие деятельность по ведению государственного земельного кадастра» заменены понятием «орган кадастрового учета».

Из ст. 1 Закона о регистрации исключены понятия «кадастровый номер» и «кадастровый и технический учет (инвентаризация) объекта недвижимости».

Внесены изменения в п. 2 ст. 8 Закона о регистрации, в соответствии с которыми орган, осуществляющий государственную регистрацию прав на недвижимое имущество и сделок с ним, бесплатно предоставляет сведения о зарегистрированных правах на объекты недвижимого имущества в органы по учету государственного и муниципального имущества в объеме, который необходим для работы указанных органов; сведения о зарегистрированных правах на объекты недвижимого имущества и об обладателях этих прав, об ограничениях (обременениях) этих прав и о лицах, в пользу которых установлены такие ограничения (обременения), в соответствии с Федеральным законом от 24 июля 2007 года № 221-ФЗ «О государственном кадастре недвижимости» (далее - Федеральный закон «О государственном кадастре недвижимости») в федеральный орган исполнительной власти, уполномоченный на осуществление государственного кадастрового учета недвижимого имущества и ведение государственного кадастра недвижимости, или, если иное не установлено Правительством Российской Федерации, в подведомственное данному федеральному органу исполнительной власти государственное учреждение (далее - орган кадастрового учета).

Пункт 8 ст. 12 Закона о регистрации дополнен

абзацем, вступающим в силу с 01.01.2012, определяющим, что Единый государственный реестр прав на электронных носителях является частью единой федеральной информационной системы, созданной в установленном Правительством Российской Федерации порядке и объединяющей государственный кадастр недвижимости на электронных носителях и Единый государственный реестр прав на электронных носителях. Особенности соответствующего взаимодействия органа, осуществляющего государственную регистрацию прав, и органа кадастрового учета устанавливаются Правительством Российской Федерации.

Вместе с тем, в закон внесены и иные существенные изменения и дополнения, касающиеся процедуры государственной регистрации прав на недвижимое имущество и сделок с ним.

Так, внесены редакционные изменения в п. 9 ст. 12 Закона о регистрации, регламентирующий порядок внесения записей в ЕГРП в случае раздела, выдела доли в натуре и других соответствующих законодательству действий с объектами недвижимого имущества.

Особо обращаем внимание на то, что Федеральным законом № 66-ФЗ признаны утратившими силу абзац 1 ст. 18 Закона о регистрации, определяющий требования к документам устанавливающим наличие, возникновение, прекращение, переход, ограничение (обременение) прав на недвижимое имущество и представляемым на государственную регистрацию прав, а также абзац 3 ст. 18 Закона о регистрации, устанавливающий случаи, в которых представленные документы не подлежат приему на государственную регистрацию прав.

Абз. 2 п. 1 ст. 13 Закона о регистрации изложен в новой редакции, согласно которой исключено требование об обязательном приложении документа об уплате государственной пошлины при осуществлении регистрации документов, представленных на государственную регистрацию прав. Кроме того, ст. 13 Закона о регистрации дополнена п. 4, устанавливающим, что отказ в приеме документов, представленных для государственной регистрации прав, не допускается.

Таким образом, в соответствии с новой редакцией Закона о регистрации отказ в приеме документов на государственную регистрацию не допускается, независимо от соответствия представленных документов требованиям законодательства и наличия всех документов, необходимых для государственной регистрации прав, в том числе документа, подтверждающего уплату государственной пошлины.

В соответствии с изменениями, внесенными в абз. 5 ст. 18 Закона о регистрации, уточненные данные об объекте недвижимого имущества в случае, если в связи с изменением сведений об объекте требуется внесение соответствующих изменений в подраздел 1 ЕГРП, вносятся в ЕГРП без повторной регистрации на основании представленного органом кадастрового учета в соответствии с частью 1 ст. 15 ФЗ «О государственном кадастре недвижимости» документа о проведенном кадастровом учете такого объекта недвижимости. При этом, согласия правообладателя такого объекта недвижимого имущества не требуется. Уточненные данные о таком объекте недвижимого имущества также могут вноситься в Единый государственный реестр прав без повторной регистрации на основании заявления правообладателя такого объекта недвижимого имущества и прилагаемого кадастрового паспорта такого объекта недвижимого имущества или прилагаемой кадастровой выписки о таком объекте недвижимого имущества, содержащей внесенные в государственный кадастр недвижимости новые сведения о таком объекте недвижимого имущества.

Кроме того, п. 4 ст. 18 Закона о регистрации дополнен абзацем, устанавливающим, что отсутствие в кадастровом паспорте земельного участка, предоставленного для ведения личного подсобного, дачного хозяйства, огородничества, садоводства, индивидуального гаражного или индивидуального жилищного строительства, либо в кадастровом паспорте здания, сооружения, помещения или объекта незавершенного строительства сведений о таком объекте недвижимого имущества в объеме, необходимом для государственной регистрации прав, не может являться основанием для приостановления осуществления государственной регистрации прав на такой объект недвижимого имущества или сделок с ним либо для отказа в осуществлении данной государственной регистрации.

А.П. МАКАРОВ,
государственный регистратор.

апор тус байгаагүй.